

Tempen på sjöfartsbranschen

Riksrapport 2019

TRANSPORTFÖRETAGEN

Utmanande personalbrist i sjöfartsbranschen

4 %

Kvinnor

96 %

Män

Fyra procent av de anställda inom yrkena matros, motorman samt tekniskt- och nautiskt befäl är kvinnor.

“Andelen kvinnor inom sjöfartsbranschen är mycket låg. Att halva befolkningen inte finns bättre representerad inom sjöfarten när personal behövs, är något vi måste arbeta vidare med”

Caj Luoma, chef kompetensförsörjning på Transportföretagen

800

Rekryteringsbehovet inom branschen uppskattas till drygt 800 personer under den kommande femårsperioden.

4 av 10

Fyra av tio företag uppger att de har haft svårigheter att rekrytera det senaste året.

380

Cirka 380 personer, var sjätte anställd, i de undersökta yrkesgrupperna närmar sig pensionsålder och är mellan 58 och 67 år.

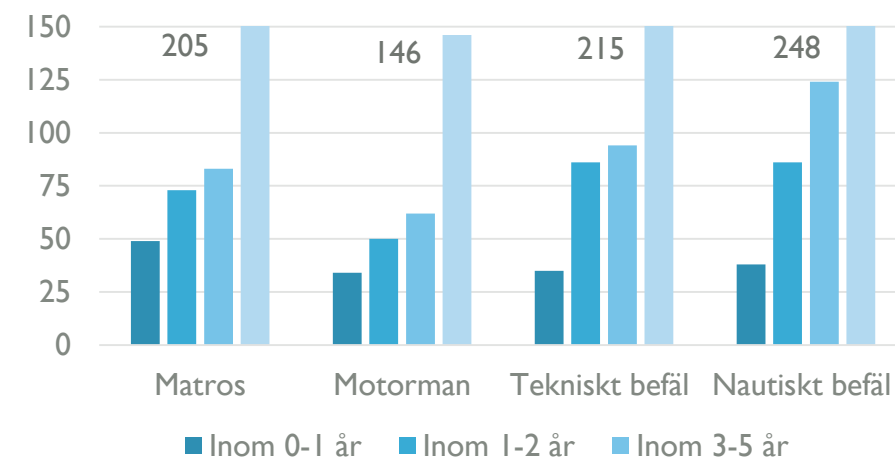
Sjöfartens rekryteringsbehov kommande år

Transportföretagen har under hösten 2018 genomfört en enkätundersökning bland medlemmar i Sjöfartens Arbetsgivareförbund (SARF). Huvudsyftet har varit att undersöka sjöfartsbranschens kommande rekryteringsbehov.

Fyra yrkesgrupper har undersökts:
matros, motorman, tekniskt befäl och nautiskt befäl.

Enkätundersökningen visar att det sammanlagda rekryteringsbehovet för alla fyra yrkesgrupper uppskattas till drygt 800 personer under den kommande femårsperioden. Inom ett år avser sjöfartsbranschen att rekrytera cirka 160 personer inom de fyra yrkesgrupperna och drygt 650 personer efterföljande fyra år.

Framtida rekryteringsbehov
antal personer per yrkesgrupp

Sjöfartsbranschens utmaningar...

- Svårt att hitta kompetent personal med rätt erfarenhet*
- Hård konkurrens om ungdomar inom olika utbildningsområden*
- Få de ombordanställda att stanna kvar i något av sjömansyrkena*
- Svårt för rederier att möta behovet av fartygsförlagd praktik under såväl manskaps- som befälsutbildningarna*

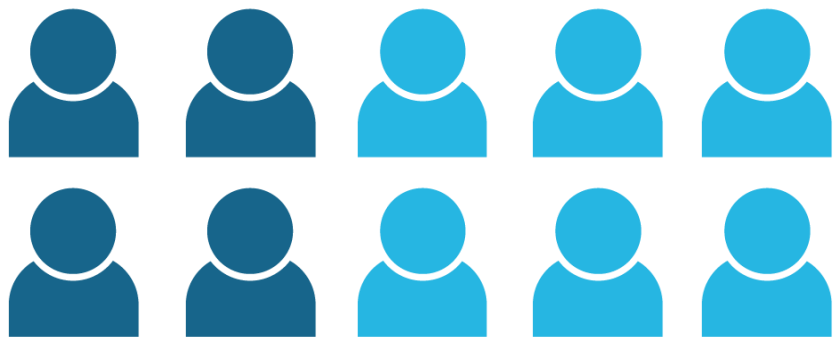
... ger även möjligheter

- *Sjöfarten är en framtidsbransch där det finns flera karriärmöjligheter*
- *Arbetsuppgifterna är varierande och spännande*
- *Anställningsvillkoren är goda*
- *Arbetsplatser finns i hela världen – bostadsorten är inte avgörande*

4 av 10 företag har svårt att rekrytera

Fyra av tio företag inom sjöfartsbranschen har haft svårigheter att rekrytera personal det senaste året.

Inom yrket matros är den främsta orsaken att det är svårt att hitta personer med rätt yrkesutbildning medan det inom yrket motorman handlar om såväl rätt yrkesutbildning som rätt yrkeserfarenhet. För yrkena tekniskt befäl och nautiskt befäl har det handlat om svårigheten att hitta personer med rätt yrkeserfarenhet.

Fyra av tio företag har svårt att rekrytera

Var sjätte anställd närmar sig pension

Cirka 380 personer finns inom åldersgruppen 58–67 år.

Det innebär att var sjätte anställd i de fyra undersökta grupperna är 58 år eller äldre.

Störst är andelen bland yrkesgruppen matros, där två av tio anställda ligger inom åldersspannet.

380

Cirka 380 personer ligger inom åldersspannet 58–67 år

2 av 10

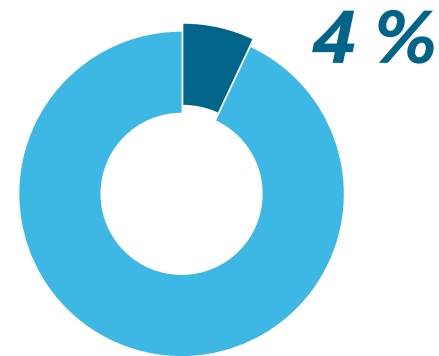
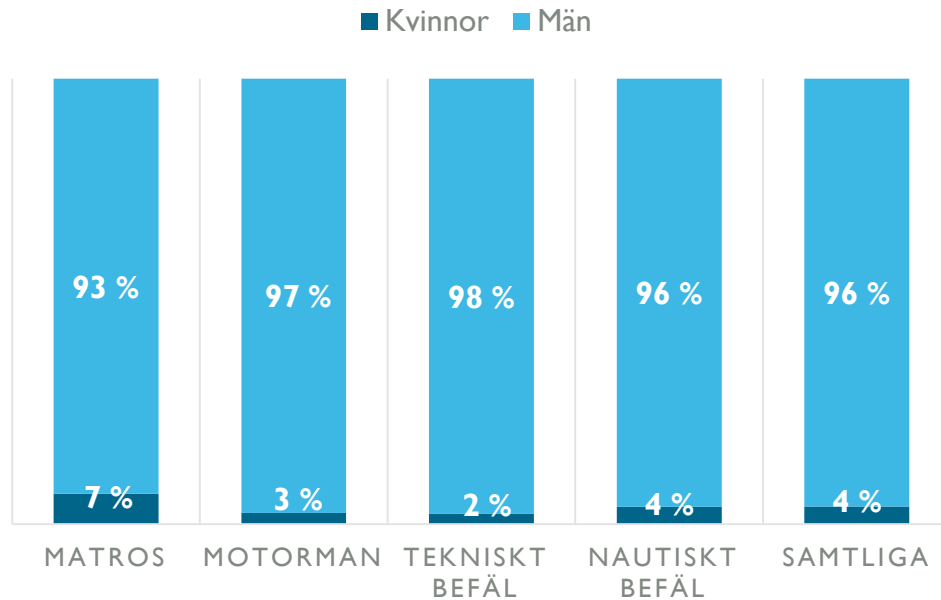
Två av tio matrosar ligger inom åldersspannet 58–67 år.

Branschen behöver fler kvinnor

Sjöfartbranschens yrken är fortfarande starkt mansdominerade. Bara fyra procent av matrosar, motormän samt tekniska- och nautiska befäl är kvinnor.

Störst andel kvinnor har yrkesgruppen matros med sju procent.

Endast fyra procent av de anställda är kvinnor

Transportföretagens förslag på åtgärder

- *Öka allmänhetens kunskap om hur viktig sjöfarten är för samhällsekonomin. 90 procent av all export och import sker med fartyg.*
- *Öka ungdomarnas, och deras föräldrars, kunskap om sjöfartsbranschen – utbildningar, yrken och framtidsmöjligheter.*
- *Ungdomarnas intresse för yrkesutbildningar behöver öka. Här behövs långsiktiga och offentliga satsningar.*
- *Sjöfartsbranschen behöver fler utbildningsplatser inom vuxenutbildningen – det gäller särskilt yrkesvux och yrkeshögskolan*
- *Utbildningskvaliteten på sjöfartsgymnasierna måste hålla en jämn, hög och likvärdig nivå samt att den svarar mot branschens behov.*
- *Innehållet i utbildningarna på sjöfartshögskolorna måste svara mot branschens framtida behov av befäl vad gäller teknik, ledarskap, arbetsmiljö med mera.*

Kort om undersökningen

Transportföretagen har under hösten 2018 genomfört en undersökning riktad till 56 medlemsföretag i Sjöfartens Arbetsgivareförbund.

Det är första gången Transportföretagen genomför en rekryteringsundersökning inom sjöfartsbranschen. Enkätfrågorna avser personer med svensk gymnasieutbildning (för matros och motorman) respektive svensk högskoleutbildning (för tekniskt- och nautiskt befäl).

Det huvudsakliga syftet med undersökningen har varit att kartlägga sjöfartsbranschens rekryteringsbehov de kommande åren. Resultaten från undersökningen kommer i huvudsak att användas i dialog med politiker, myndigheter och allmänheten för att stärka sjöfartsbranschens kompetensförsörjning.

Svarsandelen i undersökningen är 83 procent. De företag som inte besvarade enkäten var uteslutande företag med få eller inga ombordanställda. Samtliga stora aktörer i branschen har besvarat enkäten.

En detaljerad beskrivning av undersökningsmetoden finns att läsa på Transportföretagens hemsida.

Yrkesgrupper som undersökts:

- Matros
- Motorman
- Tekniskt befäl
- Nautiskt befäl

TRANSPORTFÖRETAGEN